

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-351/21 - 1

Υπόθεση C-351/21

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

4 Ιουνίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Justice de paix du canton de Forest (Βέλγιο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

13 Απριλίου 2021

Ενάγων:

ZG

Εναγομένη:

Beobank SA

Justice de paix du canton de Forest (Ειρηνοδικείο καντονίου Forest)

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο juge de paix (ειρηνοδίκης) εκδίδει την ακόλουθη απόφαση στην υπόθεση:

– **ZG**, [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του ενάγοντος και του δικηγόρου του]

ενάγων

κατά

– **ΒΕΟΒΑΝΚ SA**, πρώην CITIBANK BELGIUM SA [παραλειπόμενα]
[δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα της εναγομένης και του δικηγόρου της]

εναγομένη,

[παραλειπόμενα]

[Ιστορικό της διαδικασίας]

Σκεπτικό

Ο ZG άσκησε αγωγή με αίτημα να υποχρεωθεί η BEOBANK να του καταβάλει το ποσό των 1 984 ευρώ το οποίο αφορά δύο «μη εγκεκριμένες» συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν με τη χρεωστική κάρτα του.

Ο ZG, κάτοικος Βελγίου, είναι δικαιούχος λογαριασμού στην τράπεζα BEOBANK, στο Βέλγιο, σε σχέση με τον οποίο διαθέτει χρεωστική κάρτα.

Τη νύχτα της 20ής προς την 21η Απριλίου 2017, ο ZG βρισκόταν στη Βαλένθια, στην Ισπανία.

Αφού πραγματοποίησε ο ίδιος μια πρώτη πληρωμή ύψους 100 ευρώ (στις 00:35) με τη χρεωστική κάρτα του, μέσω φορητού τερματικού, σε κατάσταση το οποίο ο ίδιος χαρακτηρίζει χορευτικό κέντρο και η BEOBANK «οίκο ανοχής», πραγματοποιήθηκαν εν συνεχεία, με την ίδια χρεωστική κάρτα και στο ίδιο τερματικό, δύο ακόμη πληρωμές ύψους 991 ευρώ (στις 1:35) και 993 ευρώ (στις 02:06). Τέλος, εκκινήθηκε μια τέταρτη συναλλαγή η οποία αφορούσε ποσό ύψους 994 ευρώ, πλην όμως απορρίφθηκε (στις 02:35).

Ο ZG εκθέτει ότι δεν θυμάται πλέον τι συνέβη μετά την κατανάλωση ποτών στο κατάστημα.

Στις 23 Απριλίου 2017, ο ZG ζήτησε από την CARDSTOP την απενεργοποίηση της κάρτας του.

Στις 29 Απριλίου 2017, ο ZG υπέβαλε καταγγελία στην αστυνομία των Βρυξελλών (Βέλγιο), για κλοπή της τραπεζικής κάρτας του και παράνομη χρήση της.

Επιπλέον της καταβολής της ζημίας και των τόκων (ύψους 500 ευρώ), ο ZG ζητεί την επιστροφή των ποσών της δεύτερης και της τρίτης συναλλαγής, τις οποίες θεωρεί «μη εγκεκριμένες», κατ' εφαρμογήν του άρθρου VII.35 του βελγικού Code de droit économique (κώδικα οικονομικού δικαίου), όπως ίσχυε τότε. Η BEOBANK αρνείται να πραγματοποιήσει την επιστροφή, καθότι εκτιμά ότι οι συναλλαγές αυτές ήταν εγκεκριμένες ή ότι, τουλάχιστον, ο ZG επέδειξε βαριά αμέλεια.

Οι διάδικοι διαφωνούν, ειδικότερα, σε σχέση με το είδος καταστήματος που επισκέφθηκε ο ZG, ως προς το αν υπήρξε θύμα απάτης με τη χορήγηση ναρκωτικής ουσίας ή αν επισκέφθηκε οίκο ανοχής όπου του παρασχέθηκαν σεξουαλικές υπηρεσίες.

Σημαντικό πραγματικό ζήτημα είναι να εξακριβωθεί το πρόσωπο που ωφελήθηκε από τις διάφορες πληρωμές. Συνήθως, η απάτη που πραγματοποιείται από τρίτο πρόσωπο μέσω χρήσης της χρεωστικής κάρτας του θύματος παρέχει στον δράστη τη δυνατότητα να προβεί σε αγορές ή σε αναλήψεις μετρητών. Κατά τους ισχυρισμούς του ZG, όμως, εν προκειμένω, το προϊόν της απάτης κατέληξε στον τραπεζικό λογαριασμό του τρίτου αυτού προσώπου.

Κατόπιν αιτήματος, όπως φαίνεται, του δικηγόρου του ZG, η BEOBANK παρέσχε μόνον τον αριθμό αναφοράς του τερματικού και τη γεωγραφική θέση του, υποδεικνύοντας την ταυτότητα του δικαιούχου των συναλλαγών μόνον με τα στοιχεία «COM SU VALENCIA ESP».

Μετά τις αγορεύσεις των διαδίκων, ορίστηκε νέα δικάσιμος της υπόθεσης, προκειμένου η BEOBANK να προσκομίσει διευκρινιστικά στοιχεία, χωρίς όμως περαιτέρω αποτελέσματα.

Η BEOBANK εξέθεσε ότι δεν έλαβε συμπληρωματικές πληροφορίες από την εταιρία ATOS, διαχειρίστρια του τερματικού. Κατ' αυτήν, η ισπανική τράπεζα SABADELL αρνείται να γνωστοποιήσει τα στοιχεία ταυτοποίησης του οικείου εμπόρου.

Βάσει, όμως, του άρθρου VII.18 του βελγικού Code de droit économique (κώδικα οικονομικού δικαίου), όπως ίσχυε το 2017:

«Μετά τη χρέωση του ποσού μεμονωμένης πράξης πληρωμής στον λογαριασμό του πληρωτή [...], ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή παρέχει αμελλητί σε αυτόν [...] τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. στοιχεία αναφοράς που επιτρέπουν στον πληρωτή να ταυτοποιήσει κάθε πράξη πληρωμής και, κατά περίπτωση, **τις πληροφορίες που αφορούν τον δικαιούχο**

[...].»

Το ζήτημα που τίθεται είναι η έκταση της υποχρέωσης του παρόχου υπηρεσιών σε σχέση με τις πληροφορίες που αφορούν τον δικαιούχο της πληρωμής. Εάν η BEOBANK παρέβη την υποχρέωσή της, το αιτούν δικαστήριο μπορεί να αντλήσει εξ αυτού συμπεράσματα σε σχέση με την υποχρέωσή της να επιστρέφει τα ποσά των επίμαχων πράξεων και/ή σε σχέση με το αίτημα αποζημίωσης ως προς την απώλεια της δυνατότητας ανάκτησης των κεφαλαίων από το τρίτο πρόσωπο.

Οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι επί των πραγματικών περιστατικών έχει εφαρμογή το άρθρο VII.18 του βελγικού Code de droit économique (κώδικα οικονομικού δικαίου).

Η διάταξη αυτή συνιστά τη μεταφορά στο βελγικό δίκαιο του άρθρου 38 της οδηγίας 2007/64/EK.

Η ΒΕΟΒΑΝΚ υποστηρίζει ότι η ως άνω διάταξη επιβάλλει σε αυτήν απλώς και μόνον υποχρέωση ως προς το μέσο, ήτοι υποχρέωση παροχής των πληροφοριών που η ανταποκρίτρια τράπεζά της είναι διατεθειμένη να της διαβιβάσει, και ότι απόκειται στον καταναλωτή να απευθυνθεί στην εν λόγω ανταποκρίτρια τράπεζα στην περίπτωση που οι πληροφορίες είναι ανεπαρκείς. Εν προκειμένω, η ΒΕΟΒΑΝΚ προτείνει στο ειρηνοδικείο –εφόσον το κρίνει σκόπιμο– να «απευθύνει δικαστική πρόσκληση» στην ισπανική τράπεζα προκειμένου αυτή να παράσχει τα έγγραφα που θα καταστήσουν δυνατή την ταυτοποίηση του δικαιούχου της συναλλαγής. Στην περίπτωση που δεν ληφθεί ικανοποιητική απάντηση, θα μπορούσε ακόμη να διαταχθεί η διεξαγωγή έρευνας, στο πλαίσιο αίτησης δικαστικής συνδρομής, προκειμένου να υποβληθούν ερωτήσεις στα όργανα της SABADELL (ισπανικής τράπεζας στην οποία τηρείται ο λογαριασμός του δικαιούχου της πληρωμής). Προς στήριξη της γνώμης της, η ΒΕΟΒΑΝΚ επικαλείται τη φράση «κατά περίπτωση» στο κείμενο της οδηγίας.

Αντιθέτως, ο ΖΓ θεωρεί ότι η ΒΕΟΒΑΝΚ υπέχει υποχρέωση ως προς το αποτέλεσμα και ότι πρέπει να υποστεί τις συνέπειες της μη γνωστοποίησης των στοιχείων από την ισπανική ανταποκρίτρια τράπεζά της.

Κανένας εκ των διαδίκων δεν υποστήριξε την επιχειρηματολογία του με παραπομπές στη θεωρία ή στη νομολογία.

Το ειρηνοδικείο δεν εντόπισε επίσης νομικά κείμενα που να πραγματεύονται το ζήτημα αυτό.

Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 267, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν να παραπέμψουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτημα το οποίο αφορά την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης όταν κρίνουν ότι απόφαση του Δικαστηρίου επί του ζητήματος είναι αναγκαία για την έκδοση της δικής τους απόφασης. Η παραπομπή αυτή είναι σκόπιμη ιδίως όταν η υφιστάμενη νομολογία δεν παρέχει τις αναγκαίες διευκρινίσεις.

Στην υπό κρίση υπόθεση είναι καθοριστικής σημασίας να εξακριβωθεί αν το τραπεζικό ίδρυμα υπέχει υποχρέωση ως προς το μέσο ή υποχρέωση ως προς το αποτέλεσμα σε σχέση με τις πληροφορίες που αφορούν τον δικαιούχο της συναλλαγής. Ομοίως, το εύρος των πληροφοριών αυτών έχει επίσης σημασία, ιδίως δε σε σχέση με το αν οι πληροφορίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση του υποκειμένου δικαίου (φυσικού ή νομικού προσώπου) που είναι ο αποδέκτης της πληρωμής. Επιπλέον, η πράξη που υποβάλλεται στην εκτίμηση του ειρηνοδικείου είναι πολύ συνηθισμένη (ηλεκτρονική πληρωμή μέσω χρεωστικής κάρτας) και η ομοιόμορφη εφαρμογή στις χώρες της Ένωσης είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της απόφασης.

Επομένως, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα: [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[Προδικαστικά ερωτήματα τα οποία επαναλαμβάνονται στο διατακτικό]

Απόφαση

Διατάσσει τη διαβίβαση της δικογραφίας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποβάλλει τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- 1) Κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 38, στοιχείο α', της οδηγίας 2007/64/ΕΚ, υπέχει υποχρέωση ως προς το μέσο ή υποχρέωση ως προς το αποτέλεσμα ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών σε σχέση με την παροχή των «πληροφοριών που αφορούν τον δικαιούχο»;
- 2) Έχει η ως άνω διάταξη την έννοια ότι οι μνημονευόμενες σε αυτή «πληροφορίες που αφορούν τον δικαιούχο» καταλαμβάνουν τις πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι ο αποδέκτης της πληρωμής;

[παραλειπόμενα] [τελικές διατυπώσεις και υπογραφές]

ΕΠΙΡΑΦΟ ΕΡΓΗΝΑΝ